

ONTVANGEN 14 JULI 2015

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

2014/012

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Fontys Hogescholen
College van Bestuur
t.a.v. mevrouw E.C. Meijer
Postbus 347
5600 AH EINDHOVEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **10 JULI 2015**
Betreft Aanvraag doelmatigheidstoets hbo-master Performing Public Spaces

Onze referentie
787555

Uw brief van
2 juli 2014

Uw referentie
JZ/2014/577/mh

Bijlagen
2

Geachte mevrouw Meijer,

Met uw brief van 2 juli 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 7 juli 2014, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Performing Public Spaces als bekostigde opleiding in Tilburg te verzorgen.

Advisering CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 18 augustus 2014 met kenmerk 2014/012 negatief geadviseerd over uw aanvraag met betrekking tot criterium a in artikel 6 van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 juncto de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel). Omdat de aanvraag naar mijn oordeel voldoet aan criterium a, zag ik aanleiding de CDHO bij brief van 21 januari 2015 met kenmerk 716058 te verzoeken de aanvraag alsnog te toetsen aan de overige criteria van de Beleidsregel en tevens aan het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in de kunsten van 29 november 2013.

De CDHO heeft mij bij brief van 2 april 2015 met kenmerk 2014/012 de uitkomst van haar aanvullende advisering voorgelegd. De CDHO handhaaft het oordeel dat de aanvraag niet voldoet aan criterium a in artikel 6 van de Beleidsregel. Naar het oordeel van de CDHO voldoet de aanvraag wel aan artikel 13 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet naar het oordeel van de CDHO niet aan de criteria b en c in artikel 6 van de Beleidsregel in samenhang met het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in de kunsten.

Beide adviezen van de CDHO, die integraal onderdeel uitmaken van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de adviezen van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen de hbo-masteropleiding Performing Public Spaces als bekostigde opleiding in Tilburg te verzorgen.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluit is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts zijn de Beleidsregel en mijn brief aan de CDHO van 29 november 2013 met kenmerk 557259 over de wijze van beoordeling van aanvragen voor masteropleidingen in het kunstonderwijs leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Onze referentie
787555

Motivering

Uw aanvraag voldoet naar mijn oordeel aan criterium a in artikel 6 en tevens aan artikel 13 van de Beleidsegel, maar niet aan de criteria b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. Evenmin voldoet de aanvraag aan alle criteria van het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in het kunstonderwijs. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar de adviezen van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs, de Vereniging Hogescholen, de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum 2 april 2015
onderwerp Aanvullend advies nieuwe opleiding hbo master Performing Public Spaces Fontys Hogescholen Tilburg
ons kenmerk 2014/012
bijlage advies CDHO

Hierbij ontvangt u het aanvullend advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van Fontys Hogescholen ten behoeve van de hbo master Performing Public Spaces te Tilburg. De commissie heeft op 18 augustus 2014 negatief geadviseerd over criterium a. In deze aanvullende toets heeft de commissie negatief geoordeeld over criterium b en c in art. 6 van de Beleidsregel en positief over het criterium in art. 13 van de Beleidsregel.

De commissie heeft geconcludeerd dat deze aanvraag niet voldoet aan alle criteria in de beleidsregel. Aangezien de aanvraag evenmin voldoet aan alle criteria in het aanvullend toetsingskader, kon toepassing van dit aanvullend toetsingskader niet tot een andere beoordeling leiden.

Bij de beoordeling van de aanvraag heeft de commissie geconstateerd dat de aanvraag voor de hbo masteropleiding PPS voortkwam uit een voornemen voor een masteropleiding met de naam 'interdisciplinair creëren'. Dit voornemen voor de hbo master 'interdisciplinair creëren' is in de prestatieafspraken en in de Houtskoolschets vastgelegd. De commissie is van mening dat een uitwerking van dit voornemen dat dichter bij het oorspronkelijke concept blijft meer kans van slagen heeft. Daarbij is het van belang dat de instelling zorgdraagt dat de opleiding middels een helder curriculum inhoudelijke verdieping en specialisatie biedt.

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 7 juli 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Fontys Hogescholen om de hbo master Performing Public Spaces als bekostigde opleiding te verzorgen te Tilburg. De aanvraag was op 21 juli 2014 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 18 augustus 2014 heeft de commissie negatief geadviseerd over deze aanvraag, omdat deze niet voldeed aan criterium a. De overige criteria zijn niet getoetst. Op 21 januari 2015 heeft u de commissie verzocht alsnog advies uit te brengen over de criteria b en c in art. 6 en het criterium in art. 13 van de Beleidsregel.

datum
2 april 2015

onderwerp
Aanvullend advies
nieuwe opleiding
Fontys Hogescholen
hbo master
Performing Public Spaces
Tilburg

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Fontys Hogescholen om de opleiding hbo master Performing Public Spaces als bekostigde opleiding te Tilburg te verzorgen.

ons kenmerk
2014/012

bijlage
beoordelingskader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, en het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in de kunsten van 29 november 2013 voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil een éénjarige hbo masteropleiding op het gebied van de interventiekunst realiseren. Dit wil zeggen dat de kunstenaar in de publieke ruimte opereert, waarbij het begrip publieke ruimte zeer breed wordt opgevat; van een stadsplein en een theater tot aan het internet. Kenmerkend voor het werk van de interventiekunstenaar is het maatschappelijk engagement en het zoeken van de dialoog met een breed publiek. Het theater is het uitgangspunt van de opleiding, maar op termijn wil aanvrager de opleiding uitbreiden naar andere kunstvormen. De opleiding kent vier leerlijnen: maatschappijtheorieën, artistieke strategieën, organisatie en cultuurbeleid en onderzoeksvaardigheden. In de uitwerking van het sectorplan voor de kunsten wordt deze opleiding nog 'interdisciplinair creëren' genoemd in plaats van Performing Public Spaces. De commissie heeft vastgesteld dat aanvrager de werktitel 'interdisciplinair creëren' heeft gewijzigd in Performing Public Spaces.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 en het criterium in art. 13 van de Beleidsregel.

De commissie heeft reeds geoordeeld dat de aanvraag niet voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie evenmin aan de criteria b en c in art. 6 van de Beleidsregel in samenhang met het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in de kunsten. De aanvraag voldoet wel aan art. 13 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master PPS beantwoordt aan een vraag op de arbeidsmarkt in combinatie met een maatschappelijke behoefte. Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte heeft aanvrager interviews laten houden en gegevens uit de hbo Monitor 2013 overgelegd. De commissie heeft ook ROA, de arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018 bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte betrokken. De maatschappelijke behoefte heeft aanvrager beargumenteerd aan de hand van het rapport 'Onderscheiden, verbinden, vernieuwen' van de commissie Dijkgraaf, de 'Cultuurverkenning' van de Raad voor Cultuur en het rapport 'Vitaliteit van het cultuursysteem in Noord-Brabant' van de provincie Noord-Brabant.

Aanvrager heeft interviews laten houden met 8 kunstenaars op het gebied van theater en interventiekunst. Deze kunstenaars willen zelf geen interventiekunstenaar genoemd worden; ze treden op en maken voorstellingen, soms alleen, soms met gezelschappen, soms zijn het politiek of sociaal geëngageerde projecten, soms ook niet. Hun opdrachtgevers komen meestal uit de culturele sector zelf (in het kader van festivals e.d.), het zijn geen overheden of bedrijven. De kunstenaars zijn redelijk positief over de inhoud van de opleiding, maar plaatsen ook kritische kanttekeningen. Ze vragen zich af of interventiekunst wel in een geïnstitutionaliseerde opleiding thuis hoort, of er niet teveel naïeve studenten op af komen die worden aangetrokken door het hippe karakter van de interventiekunst en of de studie in één jaar wel genoeg diepgang kan bieden. De geïnterviewden vonden het moeilijk te beoordelen hoeveel studenten geïnteresseerd zouden kunnen zijn in de opleiding en of er voldoende opdrachten zouden komen voor afgestudeerden. De meningen waren verdeeld over de naamgeving van de opleiding en over de Engelstaligheid ervan. Al met al geven de interviews een beeld van de sterke en minder sterke kanten van de opleiding, maar niet van de arbeidsmarkt voor afgestudeerden.

Aanvrager verwijst verder naar een bewerkte versie van de Kunstenmonitor 2013 van ROA die in het rapport 'Onderscheiden, verbinden, vernieuwen' van de commissie Dijkgraaf is opgenomen. Hieruit blijkt dat 69% van de bachelors in de podiumkunsten een baan heeft in de hogere kunstzinnige beroepen. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de arbeidsmarktpositie van masters in de podiumkunsten. Aanvrager heeft nog een aantal steunbetuigingen overgelegd van culturele instellingen, lokale overheden en scholen in Noord-Brabant die het initiatief voor de master PPS ondersteunen. Uit deze stukken is evenmin een concreet beeld van de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de master PPS te vormen.

De commissie heeft daarnaast de ROA-publicatie 'de Arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018' geraadpleegd. Hieruit blijkt dat de gemiddelde uitbreidingsvraag in de creatieve beroepen negatief is – 0,7% (ROA, p. 20). De gemiddelde vervangingsvraag is laag (2,4%) en wisselt sterk per subcategorie: de vervangingsvraag is voor journalisten (1,4%) en kunstenaars (1,5%) lager dan

pagina 3 van 8 gemiddeld (ROA, p. 30-31). De Indicator Toekomstige Arbeidsmarktperspectieven (ITA) levert voor hbo sociaal cultureel als resultaat 1,21, 'slecht', en de Indicator Toekomstige Knelpunten Personeelsvoorziening (ITKP) komt uit op 1,23, geen knelpunten (ROA, p. 67). Voor de creatieve beroepen, gemiddeld genomen over alle beroepsgroepen, worden geen knelpunten verwacht in de personeelsvoorziening. Slechts 18% van de arbeidskrachten met een creatief beroep werkt in een beroepsgroep waarin problemen worden verwacht in de personeelswerving door werkgevers. Het betreft hier de vacatures voor geestelijken, geestelijk verzorgers (hoge leeftijd) en grafisch ontwerpers (uitbreidingsvraag webdesign) (ROA, p. 76). De commissie concludeert dat de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden PPS niet is aangetoond.

In het rapport 'de Cultuurverkenning' uit 2014 schetst de Raad voor Cultuur een aantal ontwikkelingen in en rond de culturele sector die invloed hebben op de manier waarop kunstenaars werken, het publiek kunst ervaart en de opdrachtgevers kunst financieren. Digitalisering, globalisering en het toenemende belang van de stad als centrum invloed leiden tot online performances, het luisteren naar een live concert vanuit de huiskamer en allerlei lokale initiatieven. Overheidssubsidies nemen af, crowdfunding groeit, maar nog niet in die mate dat dit de afnemende overheids gelden compenseert. Al deze ontwikkelingen vragen volgens de Raad voor Cultuur om een diepgaand debat over de Nederlandse culturele sector, en op grond van dat debat zal nieuw cultuurbeleid gevormd moeten worden. Hoe dit beleid vorm zal krijgen en welk effect dit toekomstige beleid zal hebben op voornemens zoals de masteropleiding PPS is nog niet duidelijk.

Uit het rapport 'Vitaliteit van het cultuursysteem in Noord-Brabant- Inventarisatie van de culturele infrastructuur 2014' dat in 2014 is gemaakt door het PON in opdracht van de provincie blijkt dat het theater in de provincie Noord-Brabant op amateurniveau en qua cultuureducatie goed functioneert, maar dat de infrastructuur op overige onderdelen veel te wensen over laat (p. 42). Aanvrager maakt niet duidelijk op welke manier PPS een bijdrage kan leveren aan het verbeteren van de infrastructuur en hoe zij haar eigen rol daarin ziet.

Tenslotte heeft de commissie het departement van OCW geraadpleegd. De directie Erfgoed en Kunsten deelde mee dat men deze opleiding als een aanwinst voor het onderwijs op dit terrein beschouwt omdat PPS 'de interventiekunst emancipeert en professionaliseert'. De commissie concludeert dat de maatschappelijke behoefte door aanvrager niet is aangetoond, maar dat de maatschappelijke relevantie door OCW wel wordt onderschreven.

De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de opleiding beantwoordt aan een maatschappelijke behoefte en een behoefte op de arbeidsmarkt. Dit zou gecompenseerd kunnen worden door de criteria die in het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in de kunsten worden gesteld. In dit kader is vastgelegd dat een instelling die de instroom in bacheloropleidingen in de kunsten reduceert, de vrijkomende middelen mag inzetten ter versterking van het masteraanbod. Daarbij geldt wel dat aanvrager moet aantonen dat (1) de masteropleiding op inhoudelijke gronden relevant is, (2) vernieuwend is of (3) toegevoegde waarde heeft t.a.v. bestaand vergelijkbaar aanbod en (4) het afnemend veld aangeeft behoefte te hebben aan afgestudeerden van de betreffende opleiding.

pagina 4 van 8 Aanvrager heeft in de Houtskoolschets vastgelegd dat zij de instroom in de bacheloropleidingen muziek en dans reduceert. Aanvrager mag deze middelen dus inzetten voor het verbeteren van bestaande masteropleidingen of het realiseren van een nieuwe opleiding.

(1) Op inhoudelijke gronden relevant: aanvrager heeft interviews gehouden met een aantal kunstenaars die interventiekunst maken, het soort kunstuiting waar ook de opleiding PPS op gericht is. Deze kunstenaars geven aan dat zij de opleiding inhoudelijk interessant vinden, maar dat zij twijfelen over het nut van deze opleiding voor kersvers afgestudeerden van bacheloropleidingen. Het departement van OCW vindt het belangrijk dat de interventiekunst een prominentere positie krijgt en dat deze opleiding daar een bijdrage aan kan leveren. De inhoudelijke relevantie wordt door zowel de geïnterviewde kunstenaars als door OCW onderschreven.

(2) Vernieuwend en (3) toegevoegde waarde: uit de beschrijving van de opleiding blijkt dat wordt uitgegaan van de discipline theater, maar dat ook gewerkt wordt met andere vormen van communicatie buiten het theater, zoals op straat of online. Dit is een duidelijk vernieuwend element ten opzichte van de bestaande masters op theatergebied. Er zijn echter ook veel overeenkomsten. De vier leerlijnen die in de opleiding PPS centraal staan (maatschappijtheorieën, artistieke strategieën, organisatie en cultuurbeleid en onderzoeksvaardigheden) zijn ook in de curricula van de bestaande opleidingen aanwezig. Bovendien constateert de commissie dat aanvrager het verschil in didactiek tussen de voorgenomen opleiding en de bestaande masteropleidingen te sterk aanzet. 'Social learning', een didactiek waarbij studenten de dialoog met elkaar aangaan, elkaar feedback geven, discussies voeren en op zoek gaan naar andere ideeën dan de ideeën die ze al kennen, is geen uniek concept dat uitsluitend in de opleiding PPS wordt toegepast. Het is juist gebruikelijk bij alle theateropleidingen dat studenten elkaars werk becommentariëren en elkaar een spiegel voorhouden. Aanvrager stelt dat het optreden in de publieke ruimte dermate anders is dan optreden in een theater dat daar een aparte opleiding voor nodig is. De commissie onderkent dat de interactie met het publiek op straat of via sociale media significant verschilt van de interactie met het publiek in een theaterzaal. Echter, zij acht dit verschil niet zo zwaarwegend dat enkel op grond hiervan geconcludeerd kan worden dat het noodzakelijk is om hier een volledige opleiding aan te wijden. Deze vernieuwing kan ook plaatsvinden binnen de bestaande theateropleidingen, bijvoorbeeld in de vorm van een specialisatie of afstudeerrichting. De toegevoegde waarde van deze niche opleiding acht de commissie daardoor beperkt.

(4) Behoeft bij het afnemend werkveld: aanvrager heeft niet bewezen dat er vanuit het werkveld behoefte is aan afgestudeerden die deze opleidingen hebben afgerond.

De commissie concludeert dat het feit dat aanvrager de arbeidsmarktbehoefte en de maatschappelijke behoefte niet heeft aangetoond niet kan compenseren door de instroomreductie in de bachelorfase, doordat de aanvraag niet voldoet aan drie van de vier voorwaarden die in het aanvullend toetsingskader zijn gesteld. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel in samenhang met het aanvullend toetsingskader.

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister vier zwaartepunten vastgelegd: Techniek, Zorg en Technologie, Creatieve Industrie en Logistiek. De masteropleiding PPS sluit niet aan op een van deze zwaartepunten. In het profileringsdocument voor de kunsten binnen Fontys, 'Minder en meer', wordt geen gewag gemaakt van een master op theater of performancegebied, wel van een masteropleiding 'interdisciplinair creëren'. PPS is de opvolger van deze voorgenomen masteropleiding. In de Houtskoolschets en de uitwerking daarvan in het sectorplan voor de kunsten Zuid staat een master interdisciplinair creëren ook vermeld. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding PPS niet aansluit op de zwaartepunten, maar wel genoemd wordt in de paragraaf over het kunstonderwijs in de prestatieafspraken. Dit heeft als gevolg dat wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds ruimschoots voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 7 juli 2014 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Fontys Hogescholen om de hbo masteropleiding Performing Public Spaces in Tilburg aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK) en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) hebben een zienswijze ingediend. De AHK maakt geen bezwaar, maar plaatst wel een drietal kanttekeningen bij de aanvraag. De AHK mist een concrete aanduiding van het werkveld, vraagt zich af hoe het zit met de internationale instroom en vindt het niche-karakter van PPS niet stroken met het algemene doel van hbo masters om vakinhoudelijke verdieping en specialisatie te bieden. De HKU constateert dat geen bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden over deze opleiding en dat het sectorplan voor de kunsten geen betrekking heeft op theater. In het kader van het Landelijk Netwerk Theateropleidingen is niet over PPS gesproken. De commissie deelt de vraagtekens van de AHK met betrekking tot de afbakening van de arbeidsmarkt en de internationale instroom. Voor wat betreft het bestuurlijk overleg accepteert de commissie de uitleg van aanvrager dat de voorgenomen hbo masteropleiding voorheen interdisciplinair creëren werd genoemd en wel op bestuurlijk niveau besproken is. De opmerkingen van de HKU heeft de commissie dan ook verder buiten beschouwing gelaten.

Aanvrager verwacht op grond van de instroom in de relevante bacheloropleidingen dat er 10 studenten zullen instromen in de masteropleiding PPS. De geschatte instroom van 10 studenten beantwoordt aan de eis die in het aanvullend toetsingskader wordt gesteld. De commissie acht deze schatting onrealistisch, gezien de instroom bij de twee meest verwante opleidingen (zie tabel hieronder). De jaarlijkse instroom is bij beide opleidingen de afgelopen 5 jaar niet groter geweest dan 8 studenten. De onderhavige master PPS is bovendien een theateropleiding met een zeer specifiek karakter, die volgens geïnterviewde kunstenaars met name geschikt is voor kunstenaars die al een eigen praktijk hebben en beschikken over ruime levenservaring (zie criterium b). Dit maakt de kans klein dat er een substantieel aantal studenten zal instromen.

		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
MTheater	AHK	6	5	6	4	5
MTheatervormgeving/ Beeldregie	Hanzehogeschool	8	2	3	3	2
		14	7	9	7	7

Bron: Criho

pagina 6 van 8 Voor wat betreft de ruimte op de arbeidsmarkt zij verwezen naar de tekst hierboven bij criterium b.

Aanvrager heeft aangetoond dat de inbedding in de kennisinfrastructuur verzekerd is. Aanvrager biedt reeds de bacheloropleiding theater aan, de master PPS sluit aan op het lectoraat Art in Society en de verbinding met het lokale werkveld is aangetoond middels ene aantal steunbetuigingen.

De commissie concludeert dat twee instellingen serieuze kanttekeningen plaatsen bij deze opleiding, dat de instroom in verwante opleidingen marginaal is en iets krimpt, dat de instroomprognose onrealistisch is en dat er geen ruimte op de arbeidsmarkt is voor deze afgestudeerden. De aanvraag voldoet niet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel in samenhang met het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in de kunsten.

Overige eisen aanvullend toetsingskader

Bij de beoordeling van criterium c van de Beleidsregel heeft de commissie vastgesteld dat de opleiding niet aansluit bij een van de zwaartepunten die aanvrager in de prestatieafspraken met de Minister heeft vastgelegd. Aangezien Fontys een brede hogeschool is die ook kunstenopleidingen aanbiedt dient volgens het kader meer specifiek gekeken te worden naar de doelstellingen van de instelling zoals opgenomen in het profileringsplan. De opleiding 'interdisciplinair creëren' staat hierin vermeld. De opleiding PPS is de uitwerking van de opleiding met de werktitel 'interdisciplinair creëren'. De opleiding PPS maakt daarmee deel uit van de prestatieafspraken.

Voorts geeft het aanvullend kader aan dat wanneer sprake is van reductie in de bachelorfase, een minder zware toetsing van de kwantitatieve arbeidsmarktgegevens plaatsvindt als de aanvraag voldoet aan 4 voorwaarden. De commissie heeft hier bij de beoordeling van criterium b rekening mee gehouden.

De commissie constateert dat het initiatief gebaseerd is op een gedeelde visie binnen de Vereniging Hogescholen om het masteraanbod te versterken en uit te bouwen met de vrijgekomen middelen uit de instroomvermindering binnen de bacheloropleidingen. In de uitwerking van het sectorplan is de opleiding 'interdisciplinair creëren' vermeld. De opleiding PPS is de uitwerking van de opleiding met de werktitel 'interdisciplinair creëren'. Hiermee heeft aanvrager aangetoond dat er op bestuurlijk niveau is afgestemd over dit voornemen.

Aanvrager heeft aangegeven dat men een instroom verwacht van 10 studenten. Dit betekent dat sprake zou zijn van voldoende massa in de opleiding. De commissie verwerpt de haalbaarheid van dit aantal vanwege de geringere en krimpende instroom bij de verwante opleidingen.

De commissie constateert dat de aanvraag niet voldoet aan alle aanvullende eisen die in het kader voor hbo masters in de Kunsten worden gesteld.

pagina 7 van 8 *Beoordeling art. 13 Beleidsregel*

De door de rijksoverheid vastgestelde prioritaire gebieden zijn de economische topsectoren, zorg en onderwijs. De masteropleiding PPS sluit aan op de topsector Creatieve Industrie, blijkens de website van de Human Capital Agenda van de Creatieve Industrie. De aanvraag voldoet aan het criterium in art. 13.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.